

Poikkeaminen asemakaavamääräyksestä; Metsäkannaksentie 1

Ympäristölautakunta 24.09.2026

235/10.03.00.02/2026

Hakemus koskee Westergård-nimisen kiinteistön (78-9-924-1) käyttötarkoituksen laajentamista siten, että rakennuksissa harjoitetaan asumisen lisäksi pienimuotoista kahvila- ja majoitustoimintaa. Poikkeamislupaa haetaan ensisijaisesti asemakaavan tulkinnan selkeyttämiseksi. Asia käsitellään rakentamislain 57 §:n nojalla.

Hakemus on jätetty 13.4.2026 Lupapiste-palvelun kautta. Hakemusta on täydennetty vielä 6.9.2026 liikenteellisellä selvityksellä. Hakija on tarkentanut puhelimitse, että hakemus koskee koko kiinteistöä ja useampia rakennuksia.

57 § (1.1.2025/751)

Poikkeamislupa

Kunta voi erityisestä syystä myöntää luvan poiketa alueidenkäyttölaissa säädetystä tai sen nojalla annetusta ja tässä laissa säädetystä tai sen nojalla annetusta säännöksestä, määräyksestä, kiellosta tai muusta rajoituksesta. Edellä säädetty ei kuitenkaan koske kelpoisuusvaatimuksia, tonttijakoa, maisematyöluvan tarvetta ja edellytyksiä eikä 46 §:n 1 momentin 2 kohdassa säädettyjä asemakaavan laatimista koskevia sijoittamisen edellytyksiä suunnittelutarvealueella. Poikkeamisluvan voi myöntää muista sijoittamisen edellytyksistä suunnittelutarvealueella.

Edellä 1 momentissa tarkoitettua lupaa ei kuitenkaan saa myöntää, jos se:

1. aiheuttaa haittaa kaavoitukselle, kaavan toteuttamiselle tai alueiden käytön muulle järjestämiselle;
2. vaikeuttaa luonnonsuojelun tavoitteiden saavuttamista;
3. vaikeuttaa rakennetun ympäristön suojelemista koskevien tavoitteiden saavuttamista;
4. johtaa vaikutuksiltaan merkittävään rakentamiseen tai muutoin aiheuttaa merkittäviä haitallisia ympäristö- tai muita vaikutuksia.

Tontin pinta-ala on 1981 m² ja se on rekisteröity 29.10.2014. Tontti sijaitsee asemakaavan 88 alueella (1973), jossa sillä on merkintä EH; *historiallisesti arvokas rakennusryhmä. Rakennuksia ei saa ilman pakottavaa syytä hävittää. Rakennuksissa suoritettavien korjaus- ja muutostöiden sekä käyttötarkoituksen muutosten tulee olla sellaisia, että rakennusten historiallisesti arvokas luonne säilyy. Korjaus- ja muutostöiden yhteydessä rakennukset on pyrittävä korjaamaan entistään.*

Hakija hakee poikkeuslupaa, jotta kiinteistöä voidaan asumisen lisäksi käyttää myös pienimuotoiseen kahvila- ja majoitustoimintaan. Kahvilassa myytäisiin pääsääntöisesti muualla valmistettuja tuotteita ja asiakaspaikkoja olisi 32. Majoitustoiminta käsittää yhteensä 9 huonetta, joissa on enintään 22 majoituspaikkaa. Toiminta on pienimuotoista ja soveltuu rakennusten nykyisiin tiloihin ilman merkittäviä rakennusteknisiä muutoksia. Rakennusten ulkoasua ei ole tarkoitus muuttaa.

Pysäköinti on mitoitettu asemakaavan mukaisesti. Kahvilatoiminnan osalta pysäköintitarve on 4 autopaikkaa (1 ap / 8 asiakaspaikkaa), ja majoitustoiminnan osalta 6 autopaikkaa, yhteensä 10 autopaikkaa.

Hän perustelee hakemusta mm. seuraavasti:

- Kaavamerkintä ei määrittele tontin käyttötarkoitusta samalla tavoin kuin esimerkiksi AO-, A- tai AL-merkinnät, vaan keskittyy rakennusten säilyttämiseen ja niiden kulttuurihistoriallisen arvon turvaamiseen.
- Suunniteltu toiminta ei edellytä rakennuksen ulkoasun muuttamista eikä rakenteellisia muutoksia, vaan rakennusta käytetään sen olemassa olevien tilojen mukaisesti.
- Kiinteistössä on ollut pitkään muuta kuin varsinaista asuinkäyttöä. Rakennuksen pitkäaikainen käyttö erilaisiin kokoontumis-, kulttuuri- ja palvelutoimintoihin osoittaa, että rakennus on historiallisesti toiminut luonteeltaan julkisena tai puolijulkisena tilana.
- Rakennuksen aikaisempi hyväksytty käyttö muodostaa merkityksellisen lähtökohdan nykyisen käyttötarkoituksen arvioinnille.
- Kiinteistön sijainti tukee myös suunniteltua käyttöä. Rakennus sijaitsee puisto- ja virkistysalueen läheisyydessä eikä keskellä tiivistä asuinkorttelia. Lähialueella sijaitsee lisäksi AL-korttelialueita (asuin- ja liikerakennusten korttelialue), mikä osoittaa, että alueella on kaavassa varauduttu myös liiketoimintaan. Asemakaavamääräyksissä on lisäksi määritelty pysäköintinormi ravitsemusliikkeille (1 autopaikka / 8 istumapaikkaa), mikä viittaa siihen, että asemakaavaa laadittaessa on varauduttu ravitsemustoiminnan sijoittumiseen alueelle.
- Toiminnan luonne on rauhallinen ja perustuu kahvila- ja majoitustoimintaan, jotka tukevat rakennuksen säilymistä ja ylläpitoa. Samalla toiminta avaa historiallisesti merkittävän rakennuksen hallitusti kaupunkilaisten ja vierailijoiden käyttöön.

Hakija on kuullut naapurit.

Yhdeltä naapurikiinteistöltä on tullut huomautus. Nämä rajanaapurit vastustavat haettua käyttötarkoituksen muutosta ja poikkeuslupaa. Heidän mukaansa Westergårdin kiinteistö sijaitsee keskellä tiivistä pientaloaluetta, jossa ei ole muita liikekiinteistöjä, eikä suunniteltu toiminta siten vastaa alueen nykyistä luonnetta.

- Huomautuksessa korostetaan kiinteistöjen vähäistä etäisyyttä ja näköesteiden puuttumista. Suunnitellun toiminnan arvioidaan heikentävän olennaisesti lähinaapureiden yksityisyyttä ja asumisviihtyvyyttä sekä lisäävän melu- ja muita häiriöitä. Kahvilan ja majoitustoiminnan yhteensä 54 asiakaspaikkaa katsotaan osoittavan, ettei kyse ole pienimuotoisesta toiminnasta. Toiminnan vaikutusten arvioidaan kohdistuvan erityisesti rajanaapureihin rakennusten ja pihojen läheisyyden sekä ikkunoista avautuvien suorien näkymien vuoksi, ja koska nykyiset määräykset eivät salli yli 1,20 m aidan rakentamista tonttien välille.
- Lisäksi huomautuksessa tuodaan esiin liikenteen, pysäköinnin ja huoltoliikenteen lisääntyminen sekä niistä aiheutuvat liikenneturvallisuus- ja häiriövaikutukset. Esitettyä kymmenen autopaikan määrää pidetään riittämättömänä suhteessa asiakaspaikkojen määrään, ja pysäköinnin pelätään osin siirtyvän lähialueelle.
- Huomautuksen mukaan kiinteistön aikaisempi muu kuin asuinkäyttö on ollut vähäistä ja satunnaista eikä vastaa nyt suunniteltua jatkuvaa toimintaa. Lisäksi poikkeusluvan myöntämisen katsotaan voivan muodostaa perusteen toiminnan myöhemmälle laajentamiselle. Kokonaisuutena rajanaapurit katsovat, että toiminnasta aiheutuisi merkittävää haittaa asumiselle, yksityisyydelle, liikenneturvallisuudelle ja

kiinteistön arvolle, eivätkä he pidä poikkeusluvan myöntämistä perusteltuna.

Hakija on antanut vastineen naapurin huomautukseen.

Hangon matkailutoimisto on laatinut suosituskirjeen Westergårdin tilan majoitus- ja kahvilatoiminnalle.

- Suosituksessa kannatetaan Westergårdin tilan majoitus- ja kahvilatoiminnan kehittämistä. Hankkeen katsotaan tukevan Hangon strategisia tavoitteita matkailun ympärivuotisuuden, elinvoiman ja palvelutarjonnan kehittämisessä sekä mahdollistavan historiallisen rakennuksen säilymisen aktiivisessa käytössä.
- Hankkeen arvioidaan tukevan kestävää matkailua hyvän pyöräily-, ulkoilu- ja merellisen ympäristön läheisen sijainnin ansiosta. Toiminnan lähtökohtana on autottoman matkailun edistäminen, pyöräilyn ja kävelyn suosiminen sekä alueen luontoarvojen vastuullinen hyödyntäminen.

Länsi-Uudenmaan museo on antanut pyynnöstä lausunnon, jossa se katsoo, että rakennusten pysyminen käytössä ja hoidettuina on toivottavaa. Se ei näe estettä käyttötarkoituksen laajentamiselle esitetyllä tavalla, kun

- pihapiirissä tehtävät toimenpiteet sovitetaan alkuperäiseen suojeltuun pihapiiriin ja miljööseen
- muut rakennuksessa mahdollisesti tehtävät muutos- ja korjaustyöt toteutetaan vanhaan rakennukseen ja sen materiaaleihin ja rakenteisiin soveltuvalla tavalla.

Liitteet

- sijaintikartta
- asemapiirros
- paikoitus

Oheismateriaali

- naapurin huomautukset
- vastine naapurin huomautukseen
- Hangon matkailutoimiston suosituskirje
- Länsi-Uudenmaan museon lausunto
- liikennöintiselvitys

Ehdotus (Luukkonen)

Ympäristölautakunta myöntää rakentamislain 57 §:n mukaisen poikkeusluvan koskien käyttötarkoituksen muuttamista myös majoitus- ja kahvilatoimintaa varten tontilla 78-9-924-1.

Käyttötarkoituksen muutos tehostaa rakennusten ympärivuotista käyttöä, mikä tukee historiallisen kokonaisuuden säilymistä ja pysymistä kunnossa. Sijainti lähellä viheraluetta on suunnitellun toiminnan kannalta suotuisa.

Liikenne lisääntynee jonkin verran. Toiminnan voidaan kuitenkin arvioida olevan verrattain pienimuotoista, eikä siitä aiheudu kohtuutonta haittaa lähiympäristöön. Paikoitus tulee järjestää kiinteistöllä asianmukaisesti.

Poikkeamislupa ei aiheuta haittaa kaavan toteuttamiselle tai alueiden käytön muulle järjestämiselle, ei vaikeuta rakennetun ympäristön suojelemista koskevien tavoitteiden saavuttamista eikä se johda vaikutuksiltaan merkittävään rakentamiseen tai muutoin aiheuta merkittäviä haitallisia ympäristövaikutuksia.

Päätös annetaan tiedoksi julkisella kuulutuksella ja se on hyödynnettävä kahden (2) vuoden kuluessa lainvoimaiseksi tulosta.

Päätös toimitetaan tiedoksi Lupa- ja valvontavirastolle.

Päätös

Lisätiedot

Kaupungingeodeetti Kukka-Maaria Luukkonen, 040 1359 281